Autoriteit Consument & Markt

Openbaar

Besluit overige tarieven Loodswezen 2020

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt, als bedoeld in artikel 27f, tweede lid, Loodsenwet tot vaststelling van de tarieven en vergoedingen voor de overige diensten en taken van het Loodswezen

Ons kenmerk : ACM/UIT/523613 OV
Zaaknummer : ACM/19/036100
Datum : 3 december 2019

1 Achtergrond

1. Artikel 27a van de Loodsenwet (hierna: Lw) bepaalt dat naast de loodsgeldtarieven ook de tarieven van andere diensten en taken die bij wet aan het Loodswezen zijn opgedragen onder de tariefregulering vallen. Het betreft hier de tarieven voor de examinering van verklaringhouders[1], het verstrekken van een afschrift uit het loodsenregister[2] en de afgifte van een EU-verklaring loods[3].

2. Op 15 juli 2019 heeft de algemene raad van de Nederlandse Loodsencorporatie (hierna: NLc) bij de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) een voorstel ingediend voor de tarieven van andere diensten en taken (hierna: het tariefvoorstel).

3. Naar aanleiding van het tariefvoorstel heeft de ACM aan de NLc op 8 en 25 oktober 2019 enkele vragen gesteld. Deze vragen heeft de NLc beantwoord op 23 oktober en 6 november 2019.[4]

4. In dit besluit beoordeelt de ACM of de tarieven voor de andere diensten en taken (hierna: de andere tarieven) voldoen aan de wettelijke eisen. Mocht dit niet het geval zijn, dan kan de ACM tarieven vaststellen die afwijken van het tariefvoorstel.

2 Wettelijk kader

Loodsenwet

5. In artikel 27a Lw is bepaald dat de tarieven voor het verrichten van andere diensten worden vastgesteld overeenkomstig hoofdstuk VIA van de Loodsenwet (Tarieven en markttoezicht).

6. In artikel 27c, eerste lid, Lw is bepaald dat de NLc de ACM een voorstel doet voor de andere tarieven. Het tariefvoorstel dient volgens het tweede lid van artikel 27c Lw te worden

[1] Artikel 14a, tweede lid, Scheepvaartverkeerswet (Svw). Conform het Schelderegelement vallen de Westerschelde en het kanaal van Gent naar Terneuzen en de daaraan gelegen Nederlandse havens onder de loodsplicht van dit reglement. De Oosterschelde en de overige vaarwateren in de regio Scheldemonden vallen onder de loodsplicht van artikel 10 Svw. De door de ACM vastgestelde tarieven voor examinering van verklaringhouders gelden slechts voor verklaringen die zien op vaarwater dat valt onder de Svw.
[2] Artikel 21, derde lid, Lw.
[3] Artikel 9, eerste lid onder a, sub 2 Lw.
[4] ACM/UIT/522678 en ACM/UIT/521704 respectievelijk ACM/IN/440479 en ACM/IN/441364.

Muzenstraat 41 www
2511 WB Den Haag 070

opgesteld met inachtneming van het uitgangspunt dat elk afzonderlijk tarief redelijk en non-discriminatoir is.

7. In artikel 27c, zevende lid, Lw is bepaald dat het tariefvoorstel voor elk afzonderlijk tarief kostengeoriënteerd is. Het tariefvoorstel dient bovendien een onderbouwde raming van de kosten en omzet te bevatten voor elke afzonderlijke dienst of taak.

8. In artikel 27f, tweede lid, Lw is bepaald dat de ACM de tarieven bij besluit vaststelt. Zoals bepaald in artikel 27g, eerste lid, Lw stelt de ACM de tarieven vast in afwijking van het tariefvoorstel indien het voorstel naar het oordeel van de ACM:
    a. niet voldoet aan de bij of krachtens de artikelen 27c tot en met 27e gestelde eisen;
    b. in onvoldoende mate bijdraagt aan het bereiken van de meest efficiënte werkwijze van registerloodsen en de productiviteit en kwaliteit van de loodsdienstverlening, of;
    c. niet is gebaseerd op een redelijk rendement op investeringen.

Besluit markttoezicht registerloodsen

9. In het Besluit markttoezicht registerloodsen[5] (hierna: Bmr) worden onder meer nadere voorschriften gegeven ten aanzien van de andere tarieven dan de loodsgeldtarieven. Deze nadere voorschriften dienen bij het opstellen van het voorstel en de vaststelling van de tarieven in acht te worden genomen.

10. Het eerste lid van artikel 4.11 Bmr bepaalt dat de NLc een voorstel met betrekking tot andere tarieven dan de loodsgeldtarieven tenminste zeventien weken voorafgaand aan de beoogde datum van inwerkingtreding aan de ACM zendt.

11. Het tweede lid van artikel 4.11 Bmr bepaalt dat dit voorstel vergezeld dient te gaan van een verklaring van een onafhankelijke accountant, waarin wordt verklaard dat het voorstel is opgesteld in overeenstemming met het van kracht zijnde kostentoerekeningssysteem (hierna: KTS).

Eerder gerelateerde besluiten van de ACM

12. Op grond van de Loodsenwet heeft de ACM de volgende besluiten genomen die bij de vaststelling van de tarieven voor overige diensten en taken relevant zijn.

13. Bij besluit van 17 mei 2018 heeft de ACM ingestemd met het door de NLc op 26 april 2018 vastgestelde KTS voor de kosten van de diensten en taken van het Loodswezen voor de jaren 2019 tot en met 2023.[6]

14. Op 30 juli 2019 heeft de ACM een besluit genomen waarbij de vermogenskostenvoet (ook wel: *Weighted Average Cost of Capital*, afgekort WACC) voor het Loodswezen is vastgesteld

[5] Besluit van 20 december 2007, Stb. 2007, 561, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 19 juni 2013, Stb. 2013, 235.
[6] Besluit met kenmerk ACM/UIT/494384.

op 4,6 procent voor de periode 2020 tot en met 2022.[7] Tegen dat besluit heeft de NLc bezwaar gemaakt. De beslissing op het bezwaar van de NLc tegen het WACC-besluit is nog niet genomen. In het kader van dit besluit gaat de ACM dan ook uit van een vermogenskostenvoet (WACC) van 4,6 procent.[8]

3 Het tariefvoorstel van de NLc

15. Het tariefvoorstel heeft betrekking op de volgende tarieven:
    - het tarief voor deelname aan de opleiding (introductie en verstrekken materiaal) en het examen voor verklaringhouders;
    - het tarief voor de EU-verklaring loods;
    - het tarief voor een afschrift uit het loodsenregister.

16. In het tariefvoorstel wordt in hoofdstuk 2 een onderbouwing gegeven van de ramingen van de kosten voor andere diensten en taken in 2020. De raming van de inkomsten uit overige wettelijke taken is uiteengezet in hoofdstuk 3. Het voorstel bevat ook drie bijlagen met daarin de voorgestelde tarieven (bijlage 1), de onderbouwing van de kostprijs per tarief 2020 (bijlage 2) en het accountantsverslag (bijlage 3). In bijlage 1 is ook een kortingsregeling opgenomen die geldt bij het gelijktijdig examineren van meerdere personen voor het examen voor verklaringhouders.

17. De raming van de kosten die in hoofdstuk 2 is gegeven, komt neer op een totaalbedrag van € 82.000 aan kosten. Deze kosten worden veroorzaakt door de examinering van verklaringhouders in de volgende drie regio's: € 68.000 voor de regio Rotterdam-Rijnmond, € 10.000 voor de regio Amsterdam-IJmuiden en € 5.000 voor de regio Scheldemonden. Voor het verstrekken van uittreksels uit het loodsenregister en voor de EU-verklaringen loodsen zijn geen kosten geraamd. Het verstrekken van uittreksels komt zeer zelden voor, het afgeven van EU-verklaringen is tot nu toe nog niet voorgekomen.

4 Beoordeling

4.1 Beoordeling accountantsverklaring

18. Bij het tariefvoorstel is een rapportage gevoegd, opgesteld door Deloitte Accountants B.V. te Amsterdam. De accountant heeft onder meer vastgesteld dat het tariefvoorstel is opgesteld in overeenstemming met het KTS 2019-2023, de geldende wet- en regelgeving en de relevante ACM-besluiten.

19. Nu het tariefvoorstel vergezeld gaat van een verklaring van een onafhankelijke accountant en deze heeft verklaard dat het voorstel is opgesteld in overeenstemming met het van kracht zijnde KTS en geldende wet- en regelgeving, is de ACM van oordeel dat is voldaan aan het bepaalde in artikel 4.11 Bmr.

[7] ACM/UIT/516677.
[8] Het effect hiervan op het opslagpercentage ter dekking van de indirecte kosten is verwaarloosbaar.

4.2 Beoordeling artikel 27c, tweede en zevende lid Lw

20. De ACM zal toetsen of de onderbouwde ramingen van de kosten en de omzet voor elke afzonderlijke dienst of taak in het voorstel voldoen aan het gestelde in artikel 27c, tweede en zevende lid, Lw.

4.2.1 Tarieven examinering verklaringhouders

Kostprijs per tarief

21. Voor de regio Noord en de regio Rotterdam-Rijnmond wordt in beginsel voor de berekening van de kosten van de examinering van een verklaringhouder 36 uren inzet loods geraamd tegen een tarief van € 123,37 en 6 uren reizen en wachten tegen een tarief van € 82,27. Met de opslag voor algemene kosten van 16,96 procent bedraagt de kostprijs per verklaringhouder € 5.772.

22. Voor de regio Amsterdam-IJmond zijn 28,5 uren inzet loods en 6 uren reizen en wachten geraamd, tegen een tarief van respectievelijk € 123,37 en € 82,27. Met de opslag voor algemene kosten van 16,96 procent bedraagt de kostprijs per verklaringhouder € 4.690.

23. Voor de regio Scheldemonden is 25,5 uren inzet loods en 12 uren reizen en wachten per examinering geraamd, tegen een tarief van respectievelijk € 123,37 en € 82,27. Met de opslag voor algemene kosten van 16,96 procent bedraagt de kostprijs per verklaringhouder € 4.834.

De raming van de kosten

24. In het tariefvoorstel is een onderbouwing gegeven van de raming van de kosten voor de examinering van verklaringhouders. Voor het afnemen van het examen vaart een registerloods mee met een of meer aspirant-verklaringhouders. De geraamde uren van de registerloodsen gemoeid met het examineren van verklaringhouders maken deel uit van de raming van de arbeidsvergoeding indirecte loodsuren, zoals opgenomen in het voorstel Loodsgeldtarieven 2020.[9]

25. In het tariefvoorstel is het totaal van de arbeidsvergoeding voor de indirecte uren geraamd op € 70.000. De opslag voor indirecte kosten is geraamd op € 12.000, zodat het totaal van kosten geraamd voor de examinering van verklaringhouders € 82.000 bedraagt.[10]

26. De ACM stelt vast dat de opslag voor indirecte kosten van 16,96 procent voldoet aan het KTS. Uit het tariefvoorstel blijkt dat de tarieven voor de IPL-uren en de uren reizen en wachten conform het KTS zijn geïndexeerd. Bovendien blijkt uit het tariefvoorstel dat de uren reizen en wachten forfaitair zijn bepaald, zoals vastgelegd in het KTS. De verhouding tussen inzet loods en de reis- en wachturen is per regio en per verklaringhouder verschillend omdat de inzet en de inzetduur van loodsen per regio varieert.

[9] Voorstel Loodsgeldtarieven 2020, onder 3.3.5: Arbeidsvergoeding indirecte uren 2020.
[10] In het voorstel is in dit verband opgemerkt dat door rekenkundige afronding sprake is van kleine afrondingsverschillen. Macro zijn de geraamde kosten en daaraan gerelateerde opbrengsten exact met elkaar in evenwicht.

27. In het tariefvoorstel is aangegeven dat het merendeel van de kosten van de examinering bestaat uit vaste kosten die niet afhankelijk zijn van het aantal kandidaten. Bij deelname van meerdere kandidaten worden de kosten over deze kandidaten verdeeld, wat leidt tot lagere kosten per kandidaat. Dit is in de kortingsregeling tot uitdrukking gebracht. De NLc heeft dit nader toegelicht in bijlage 1 van het tariefvoorstel. De kortingsregeling is ten opzichte van 2019 ongewijzigd.

28. De in het tariefvoorstel opgenomen ramingen en de onderbouwing daarvan komen de ACM plausibel voor. De onderbouwing daarvan geeft ook voldoende inzicht in de samenstelling van de kosten. De wijze van berekenen en de onderbouwing daarvan zijn niet gewijzigd ten opzichte van eerdere jaren. Gelet op het voorgaande en op de inhoud van het accountantsverslag acht de ACM de raming van de NLc met betrekking tot de kosten voor de examinering van verklaringhouders aannemelijk. De ACM ziet dan ook geen aanleiding om het tariefvoorstel en de onderbouwing daarvan op dit onderdeel ontoereikend te achten.

De raming van de omzet

29. In hoofdstuk 3 van het tariefvoorstel is een raming van de inkomsten uit overige wettelijke taken gegeven. De raming van de inkomsten uit de examinering van verklaringhouders is volgens het tariefvoorstel gebaseerd op het aantal cursisten in 2017 en 2018. Desgevraagd heeft de NLc bij brief van 23 oktober 2019 aangegeven dat het geraamde aantal cursisten voor 2020 is geraamd op 26.[11] Voor de examinering van verklaringhouders zijn de inkomsten geraamd op € 82.000.

30. Gelet op het voorgaande en op de inhoud van het accountantsverslag, acht de ACM de raming van de NLc van de omzet voor de examinering van verklaringhouders aannemelijk. De ACM ziet dan ook geen aanleiding om het tariefvoorstel en de onderbouwing daarvan op dit onderdeel ontoereikend te achten.

4.2.2 Tarief verstrekken gegevens uit loodsenregister

31. Uit het Tariefvoorstel blijkt dat voor het verstrekken van uittreksels uit het loodsenregister voor 2020 geen kosten en inkomsten worden voorzien. De afgelopen jaren zijn slechts zeer incidenteel afschriften opgevraagd. Bovendien wordt aangegeven dat het verstrekken van een uittreksel een geringe administratieve inspanning vergt. Hiervoor wordt in 2020 een tarief van (afgerond) € 14,00 gehanteerd. Dit tarief is weliswaar ongewijzigd ten opzichte van het tarief voor 2019, maar is thans gebaseerd op de kostprijs voor het verstrekken van een uittreksel uit het loodsenregister, bestaande uit 0,25 uren inzet administratief medewerker tegen een tarief van € 48,00 en een toeslag algemene kosten van 16,96 procent.

32. Gelet op het voorgaande en op de inhoud van het accountantsverslag, acht de ACM de raming van de NLc van de kosten en omzet voor het verstrekken van gegevens uit het loodsenregister aannemelijk. De ACM ziet dan ook geen aanleiding om het tariefvoorstel en de onderbouwing daarvan op dit onderdeel ontoereikend te achten.

[11] Brief NLc/5719, ACM/IN/440479.

4.2.3 Tarief EU-verklaring registerloods

33. Voor 2020 zijn geen kosten en inkomsten voor de afgifte van een EU-verklaring loods voorzien omdat niet eerder gebruik is gemaakt van de mogelijkheid tot aanvraag van een EU-verklaring. Voor 2020 worden evenmin aanvragen verwacht.

34. Wanneer in 2020 toch een aanvraag voor een EU-verklaring wordt gedaan, zal de NLc zorg dragen voor het vereiste programma van opleiding, stage en proeven van bekwaamheid. De te besteden tijd zal per aanvrager verschillen omdat rekening gehouden wordt met het ingangsniveau van de aanvrager. De NLc zal de aanvrager daarom een kostenopgave doen. Het tarief per dag is gebaseerd op 8 uren inzet loods tegen een tarief van € 123,37, 2 uren reizen en wachten tegen een tarief van € 82,27 en een opslag voor indirecte kosten van 16,96 procent. Deze tarieven voor de IPL-uren en de uren reizen en wachten zijn conform het KTS geïndexeerd. De kostprijs voor 2020 is € 1.347 per dag (acht uur) of een gedeelte daarvan. Achteraf wordt op basis van nacalculatie een factuur opgesteld.

35. Gelet op het voorgaande en op de inhoud van het accountantsverslag, acht de ACM de raming van de NLc van de kosten en omzet voor afgifte van een EU-verklaring aannemelijk. De ACM ziet dan ook geen aanleiding om het tariefvoorstel en de onderbouwing daarvan op dit onderdeel ontoereikend te achten.

4.2.4 Redelijkheid, non-discriminatie of kostenoriëntatie

36. Het voorgaande in aanmerking nemend, ziet de ACM geen indicatie dat de voorgestelde tarieven niet elk afzonderlijk redelijk, non-discriminatoir of kostengeoriënteerd zouden zijn. De ACM ziet dan ook geen aanleiding om het tariefvoorstel en de onderbouwing daarvan op dit onderdeel ontoereikend te achten.

4.3 Beoordeling artikel 27g Lw

37. Zoals hierboven is aangegeven, is niet gebleken dat de voorgestelde tarieven niet elk afzonderlijk redelijk, non-discriminatoir of kostengeoriënteerd zouden zijn. De ACM heeft daarnaast geen aanwijzingen gevonden dat het voorstel onvoldoende zou bijdragen aan het bereiken van de meest efficiënte werkwijze van registerloodsen en de productiviteit en kwaliteit van de loodsdienstverlening. Ten slotte is de ACM niet gebleken dat het voorstel niet gebaseerd is op een redelijk rendement op investeringen. De ACM ziet daarom geen aanleiding om de tarieven en vergoedingen, gelet op het bepaalde in artikel 27g Lw in afwijking van het voorstel vast te stellen of om daarin correcties aan te brengen.

38. Nu het tariefvoorstel voldoet aan de daaraan bij of krachtens de Lw te stellen eisen zal de ACM de tarieven en vergoedingen conform het tariefvoorstel vaststellen.

5 Besluit

39. De Autoriteit Consument en Markt:

I. besluit om de tarieven en vergoedingen voor het kalenderjaar 2020 vast te stellen conform het Tariefvoorstel;

II. stelt op basis van artikel 27f, tweede lid, Lw de tarieven en vergoedingen voor het kalenderjaar 2020 als volgt vast:

A. Examinering verklaringhouders

Regio	*Tarief per verklaringhouder*
Noord (Delfzijl Eemshaven en Harlingen Terschelling)	€ 5.772
Amsterdam-IJmond (Amsterdam-IJmuiden en Den Helder)	€ 4.690
Rotterdam-Rijnmond	€ 5.772
Scheldemonden (Wetschepen), voor zover niet vallende onder het Schelderegelement	€ 4.834

Indien gelijktijdig meerdere personen deelnemen geldt de volgende kortingsregeling op bovenstaande tarieven:

Gelijktijdig 2 cursisten:	40% korting op basistarief
Gelijktijdig 3 cursisten:	55% korting op basistarief
Gelijktijdig 4 of meer cursisten:	60% korting op basistarief

B. Verstrekken van gegevens uit het loodsenregister

Uittreksel uit het loodsenregister	€ 14

C. EU-verklaring registerloods

Aanpassingsstage	€ 1.347 per dag
Proeve van bekwaamheid landelijk loodsenexamen	€ 1.347 per dag
Proeve van bekwaamheid regionaal loodsenexamen	€ 1.347 per dag
Aanvullende proeve van bekwaamheid landelijk loodsenexamen	€ 1.347 per dag
Aanvullende proeve van bekwaamheid regionaal loodsenexamen	€ 1.347 per dag

De Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

w.g.

mw. A.M. Schilperoort,
Teammanager Directie Telecom, Vervoer en Post

Als u rechtstreeks belanghebbende bent, kunt u bezwaar maken tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde bezwaarschrift naar de Autoriteit Consument en Markt, Directie Telecom Vervoer en Post, postbus 16326, 2500 BH Den Haag. Graag ontvangen wij uw bezwaarschrift ***binnen zes weken*** *na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. In uw bezwaarschrift kunt u de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.*